

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 2 maja 2018 r.

Pozycja 68

POSTANOWIENIE

z dnia 26 marca 2018 r.

Sygn. akt Ts 50/17

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Mariusz Muszyński,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej Szpitala Zakonu Bonifratrów Sp. z o.o. w sprawie zgodności:

art. 2 ust. 1, art. 14 oraz art. 50 ust. 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1793) w związku z art. 15 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1638) z art. 64 ust. 1 i 3 w zw. z art. 31 ust. 3 i art. 2 oraz art. 64 ust. 2 w zw. z art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej z 28 lutego 2017 r. Szpital Zakonu Bonifratrów Spółka z o.o. (dalej: skarżąca) zakwestionowała zgodność art. 2 ust. 1, art. 14 oraz art. 50 ust. 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1938; dalej: ustawa o świadczeniach) w związku z art. 15 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1638; dalej: ustawa o działalności leczniczej) w zakresie, w jakim „nie nakładają na Narodowy Fundusz Zdrowia, Ministra Zdrowia lub Skarb Państwa obowiązku zwrotu kosztów udzielonych świadczeń zdrowotnych na rzecz podmiotu leczniczego, który udzielił świadczenia zdrowotnego pacjentowi potrzebującemu natychmiastowego udzielenia takiego świadczenia ze względu na zagrożenie życia lub zdrowia, niebędącemu świadczeniobiorcą w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy o świadczeniach” z art. 64 ust. 1 i 3 w zw. z art. 31 ust. 3 i art. 2 oraz art. 64 ust. 2 w zw. z art. 32 ust. 1 Konstytucji.

Skargę konstytucyjną wniesiono w związku z następującą sprawą.

Skarżąca wniosła do Sądu Rejonowego Katowice – Zachód w Katowicach, Wydział I Cywilny (dalej: Sąd Rejonowy) pozew o zapłatę przeciwko Narodowemu Funduszowi Zdrowia w Warszawie (dalej: NFZ). Skarżąca wniosła o zasądzenie kwoty 40.765,40 zł tytułem pokrycia

kosztów świadczenia opieki zdrowotnej na rzecz jednego z pacjentów skarżącej oraz kosztów procesu i zastępstwa procesowego. Sąd Rejonowy wyrokiem z 30 maja 2016 r. (sygn. akt I C 1464/15) oddalił powództwo i orzekł o kosztach.

Sąd Rejonowy ustalił, że w okresie od 3 do 12 stycznia 2015 r. w szpitalu prowadzonym przez skarżącą, na oddziale intensywnej terapii przebywał pacjent, który został przyjęty do szpitala w stanie zagrożającym jego życiu i zdrowiu. 12 stycznia 2015 r. pacjent zmarł. Mimo iż nie był ubezpieczony, skarżąca udzieliła mu pomocy medycznej. Dlatego skarżąca wystąpiła z wnioskiem do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mysłowicach (dalej: MOPS) o przyznanie pacjentowi prawa do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. MOPS decyzją z 27 marca 2015 r. odmówił skarżącej przyznania pacjentowi tego prawa z uwagi na przekroczenie przez tego pacjenta kryterium dochodowego. Przed Sądem Rejonowym, NFZ wnosił o oddalenie powództwa uzasadniając, że pacjent jako osoba nieubezpieczona nie miał prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych.

W ocenie Sądu Rejonowego, „choć powód miał obowiązek udzielania świadczeń opieki zdrowotnej pacjentowi znajdującemu się w stanie zagrożenia życia (art. 30 ustawy o zawodzie lekarza i zawódzie lekarza dentystry i art. 15 ustawy o działalności leczniczej), to jednak pozwany nie jest zobowiązany do sfinansowania tego leczenia. Obowiązek pokrycia kosztów leczenia spoczywa w chwili obecnej na spadkobiercach pacjenta”.

Sąd Okręgowy w Katowicach IV Wydział Cywilny Odwoławczy (dalej: Sąd Okręgowy), wyrokiem z 28 listopada 2016 r. (sygn. akt IV Ca 761/16), oddalił apelację skarżącej i orzekł o kosztach. W ocenie Sądu Okręgowego, zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w pełni odpowiada prawu, a w sprawie nie zaszyły podstawy do wystąpienia z pytaniem prawnym do Trybunału Konstytucyjnego, o co wносиła skarżąca.

Zarządzeniem Sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 20 listopada 2017 r. skarżąca została wezwana do usunięcia braków formalnych skargi (art. 61 ust. 3 u.o.t.p. TK), które usunęła pismem wniesionym do Trybunału 1 grudnia 2017 r.

Skarżąca zarzuca kwestionowanym przepisom, że naruszyły jej konstytucyjne prawa i wolności. Skarżąca wyjaśnia, że zrealizowała ciężący na niej ustawowy i moralny obowiązek ratowania życia i zdrowia pacjenta, który nie był objęty powszechnym ubezpieczeniem zdrowotnym. Wobec odmowy NFZ pokrycia kosztów świadczenia tej opieki, naruszono prawo własności skarżącej (art. 64 ust. 1 i 3 Konstytucji) w związku z zasadą proporcjonalności (art. 31 ust. 3 Konstytucji) oraz zasadą demokratycznego państwa prawnego (art. 2 Konstytucji), a także naruszono prawo skarżącej do równej ochrony prawa własności (art. 64 ust. 2 Konstytucji) w związku z zasadą równości (art. 32 ust. 1 Konstytucji).

Trybunał Konstytucyjny zważył co następuje.

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: u.o.t.p. TK), skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu – już w początkowej fazie postępowania – spraw, które nie mogą być przedmiotem merytorycznego rozstrzygnięcia. Na etapie wstępnej kontroli Trybunał Konstytucyjny bada, czy skarga spełnia przesłanki, o których mowa w art. 79 ust. 1 Konstytucji oraz przepisach u.o.t.p. TK.

2. W ocenie Trybunału, skarga konstytucyjna spełnia wymogi formalne wynikające z art. 79 ust. 1 Konstytucji oraz przepisów u.o.t.p. TK.

Skarżąca prawidłowo, tzn. adekwatnie zarówno do treści orzeczenia wydanego w jej sprawie, jak i do zarzutów sformułowanych w skardze, określiła przedmiot zaskarżenia (art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p. TK). Przedstawiła także argumenty uprawdopodobniające zarzut naruszenia przez zakwestionowany przepis przysługujących jej konstytucyjnych praw i wolności (art. 53 ust. 1 pkt 2-3 u.o.t.p. TK). Uzasadnienie skargi jest poprawne formalnie, zaś przedstawiona argumentacja jest spójna.

Skarżąca przedstawiła stan faktyczny sprawy (art. 53 ust. 1 pkt 4 u.o.t.p. TK) oraz udokumentowała datę doręczenia ostatecznego orzeczenia, o którym mowa w art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK (art. 53 ust. 1 pkt 5 u.o.t.p. TK). Dołączyła również do skargi wyroki, decyzje i inne rozstrzygnięcia wydane na podstawie zaskarżonych przepisów (art. 53 ust. 2 pkt 1-2 u.o.t.p. TK).

Skargę konstytucyjną złożył w imieniu skarżącej adwokat, który przedstawił stosowne pełnomocnictwo (art. 44 ust. 1 w zw. z art. 53 ust. 2 pkt 3 u.o.t.p. TK).

Skarżąca wyczerpała przysługującą jej drogę prawną, ponieważ wyrok Sądu Okręgowego doręczony został pełnomocnikowi skarżącej 28 grudnia 2016 r. i był ostatecznym orzeczeniem w sprawie. Skarżąca dochowała trzymiesięcznego terminu do wniesienia skargi, ponieważ skargę konstytucyjną wniosła 28 lutego 2017 r. (art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK). Skarżąca oświadczyła również, że od powyższego wyroku nie został wniesiony nadzwyczajny środek zaskarżenia (art. 53 ust. 1 pkt 6 u.o.t.p. TK).

Skarżąca poprawnie usunęła braki formalne skargi konstytucyjnej. Zarządzeniem sędziego Trybunału Konstytucyjnego pełnomocnik skarżącej został wezwany do usunięcia braków formalnych skargi konstytucyjnej (art. 61 ust. 3 u.o.t.p. TK). Zarządzenie doręczone zostało pełnomocnikowi skarżącej 27 listopada 2017 r., który pismem nadanym 1 grudnia 2017 r. usunął rzeczony braki w sposób poprawny.

3. Trybunał Konstytucyjny stwierdza zatem, że skarga spełnia wymagania przewidziane w ustawie oraz nie zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p. TK, dlatego zasadne jest nadanie skardze konstytucyjnej dalszego biegu (art. 61 ust. 2 u.o.t.p. TK).

W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p. TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty doręczenia tego postanowienia.